

מסורת הש"ס

(א) גי' ב"ש ריב"ל,
(ב) ברכות ט'; (ג) ל"ל דף
פכ. ב"מ פג.; (ד) [נמדר]
וילקוט איתא שגס ו"א
ברש"י ירמיה יב פ"ה,
(ה) [ע"י חס' מגילה כ"א],
(ו) [ישעיה ז', (ז) [שם],
(ח) [שם], (ט) [נ"ל אחר ד"ה]
היינו, י' [נ"ל ד"ה],
(י) [מ"ב יט],

גליון הש"ס

גמ' קריינא דאגרתא.
מתחמתא פ' תש"א איתא
דמרוך בללדן בעלמו
מתחמת ורע מתחיה ג'
פסיעות:

לעזי רש"י

מרשק"י [מרש"ק].
ביצה, מקורה מים ורדודים.

אשני נפשך. שנה עמך כדי שלא יכירוך: **ואגוייך אנה.** אני אגלחך: **קשייפא.** גרעני תמרים: **עוהו.** אלו גרעיני וניתן לך מספרים. והיינו דכתיב^(ז) בתער השכירה על שם שערך נתנו לו תער לגלח ואחזו שכר נתנו לו בעצרי נהר^(ח) דברים שדרך לעשות על ידי נהר דהיינו טחינת ריחים: **וגם הוקן סספה.** ללא כתיב גלוח אלא ארשא אבל אוקן כתיב סספה^(ט) לשון כלוי על ידי אור שכלתה לגמרי: **גירסייה לארמא** **ושפר באפייה.** אם אתה מחך את הארמא והוטב צניינו העבר לו אם צוקנו ולא שבעת חוכא מיניה: **(י) ציט נסרך אלהיו.** לשון נסר שהשתחוה לנסר ועשאו אלה: **היינו דכסיב ויהי הוא משפחה.** משמע מפני שמשפחה לשם הכוה: **ויחלק עליהם.** אידי דליריי^(י) במלאכים איירי נמי בהאי קרא דכתיב^(יב) ויהי בלילה ההוא ויאל מלאך ה' וגו' נקט ויחלק עליהם לילה וגו': **מלאך שזדמן לאזניהם לילה שמו.** והוא קיינו: **מעשה לילה.** שגלחמו בשזילו כוכבי לילה כמו שעשו בשזיל צוק: **טבא מליה דר' יצחק נפחא מדבר נפחא.** ר' יוחנן דמקרי צר נפחא כבולא הס"ס כמו (ב"מ דף פה:) מאן עייל צר נפחא נראה למורי דאציו של ר' יוחנן הוי נפחא ולהכי מיקרי צר נפחא ואית דמפרשי צר נפחא על שם יופיו: **הוהו צוק.** אע"פ ששכח תלמודו הואיל ומחמת אונסו הוא: **הוהו צורדין כר' יהודה.** דאמר בשמיטת חולין (דף כו.) עד שישחוט את הורדיין של עוף הואיל וזולתו כולו כחמד אינו חותכו ומולחו כצער חיה ובהמה: **הוהו צני עמי הארץ.** שנעשו תלמידי חכמים לעשות להם כבוד שמהם תלא תורה לישראל שהרי ילאו שמעיה ואבטליון מצני צניו של סנחריב ומצני צניו של המן למדו תורה צני צוק דללקמן [ע"פ כ.]. **ואע"ג דאמר רבי יהודה הכי הזהרו צני עמי הארץ:**

חלק פרק אחד עשר סנהדרין צו.

כי הא מילתא. דלקמן מודעינן להו כי היכי דחזינן לקמן דלא זכה נצודנר לאותו כבוד אלא מפני זכות ד' פסיעות כדאמרין לקמן ה"ג אמרי^(א) צני עמי הארץ דלא זכו לאותו כבוד אלא מחמת זכות מעט שהיה צאניהם מ"ר. ואית דאמרי דרבי זירא דלעיל קאי צני סנחריב אע"ג דשלח רבי יהודה הוהו צני ע"ה לכדן שמהם תלא תורה כי היכי דנפקו מסנחריב כי הא מילתא מודיעים להו צני ע"ה דהא דמוקין להו לאו משום אציהם אלא משום מורה שצהם שלא מוח דעתם עליהם ויחמרו צאניהם דציקס היו: **מדוע דרך רשעים ללחם.** מפני מה הללם נצודנר וכש ירושלים: **אדורו ליה.** לירמיה: **צני מים.** מרשק"ו צנע"ו: **ד' פסיעות.** מפורש לקמן: **על אחס כמה וכמה.** שהיו כל אדם יכולין לתמוה על ממן שצר גדול ששתלם עליהם: **לנציאים.** אציהם יצחק ויעקב: **נשבר לני צרדי.** כלומר מתמהי על ממן שצר: **שפי שעות.** כדי שלא יהא פנאי לספרו ולקצרו: **אספת.** מתרפא: **אדרינהו הקצ"ה.** להקן שעות לחזקיהו דלוחו היום שנתרפא חזקיהו של כ"ב שעות: **רעט צרדי.** דשלח: **לא היה להם פקנה.** שהיה שכרו מרובה והיה לו רשות לצדד שאריתו: **הוס כסיב שמים ושמים דאזו.** כדי שיתכדד אציו לכך נקרא שם אציו עליו שנקרא מרוך צללן דאי לא כתיב אלא מרוך צן צללן לא הוי מיתקרי עליה שמים דאזו דהכי מצני כוכבו אינשי פלוני צן פלוני להכי כתיב מרוך צללן: **בחדש החמישי בעשור לחש צא נצור און רב טכנים עמד לפני מלך צבל צירושלם.** אלא נצודנר סליק לירושלם:

ומי בבית אל ואת האחד נתן בן ואף אותו רשע לא נתגבר עד שהגיע לון שנאמר^(א) מדן נשמע נחרת סוסיו אמר רבי זירא אע"ג דשלח ר' (יהודה בן בתירא מנציבין)^(ב) הזהרו בוקן ששכח תלמודו מחמת אונסו והזהרו בוורדיין כר' אלך אך משפטים אדבר אותך מדוע דרך רשעים צלחה שלו כל בוגדי בגד נטעתם גם שורשו ילכו גם עשו פרי מאי אהדרו ליה^(ג) כי את רגלים רצתה וילאוך ואיך תתחרה את הסוסים ובארץ שלום אתה בוטח ואיך תעשה בגאון הירדן משל לאדם אחד שאמר יכול אני לרוץ ג' פרסאות לפני הסוסים בין בצעי המים נודמן לו רגלי אחד רץ לפניו ג' מילין ביבשה ונלאה א"ל ומה לפני רגלי כך לפני הסוסים עאכ"ו ומה שלשת מילין כך ג' פרסאות על אחת כמה וכמה ביבשה כך בין בצעי המים על אחת כמה וכמה אף אתה ומה בשכר ארבע פסיעות ששלמתי לאותו רשע שרץ אחז כבודי אתה תמיה כשאני משלם שכר לאברהם יצחק ויעקב שרצו לפני כסוסים עאכ"ו היינו דכתיב^(ד) לנביאים נשבר לבי בקרבי רחפו כל עצמותי הייתי כאיש שכור וכגבר עברו יין מפני ה' ומפני דברי קדשו הני ד' פסיעות מאי היא דכתיב^(ה) בעת ההיא שלח מרוך בלאדן בן בלאדן מלך בבל ספרים וגו' משום כי חלה חזקיהו ויחזק שדר ליה ספרים ומנחה (אין)^(ו) לדרוש (את) המופת אשר היה בארץ דאמר רבי יוחנן אותו היום שמת בו אחז שתי שעות היה וכי חלה חזקיהו ואיתפח אהדרינהו קודשא בריך הוא להנך עשר שערי ניהליה דכתב^(ז) הנני משיב את צל המעלות אשר ירדה במעלות אהו בשמש אחרנית עשר מעלות ותשב השמש עשר מעלות אשר ירדה: ישיעיהו לח ח^(ח) בן יכבד אב ועבד^(ט) אדני ואם אב אגני איה כבודי ואם אדוניים אני איה מוראי אמר^(י) יצא אות לכם הכהנים בוי שמי ואמרתם במה בוינו את שמך: מלאכי א ו^(יא) ובחדש החמישי בעשור לחדש היא שנת תשע עשרה שנה למלך נבוכדנאצר מלך בבל בא בחרואן רב טכנים עמד לפני מלך בבל בירושלם: וישרף את בית ה' ואת בית המלך ואת כל בתי ירושלם ואת כל בית הגדול שרף באש: ירמיהו נב י-ג

1. ביום ההוא יגלח אדני בתער השכירה בעברי נהר במלך אשר את הראש ושרע הרגלים וגם את הן תספה: ישיעיהו ז כ
2. ויהי הוא משפחה בית נסרך אלהיו ואדרמלך ושראצר בניו הכהו בחרב והקמה נמלטו ארץ ארץ וימלך אחר חדר גבו תחיתו: מלאכי ב יט לו
3. ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכס ויכסם עד חובה אשר משמאל לרשק"י: בראשית יד טו
4. יאבד יום אולך בו ויהלילה אמר הרה גבר: איוב ג ג
5. מן שמים נלחמו הכוכבים ממסלותם נלחמו עם סיסקין: שופטים ה כ
6. וישמע אברם כי נשבה אחיו ורקק את חניכיו ולידי ביתו שמעה עשר ושלש מאות ויחדף עד דן: בראשית יד יד
7. וישם את האקד בביית אל ואת האקד נתן בן: מלאכי א יב כט
8. מן נשמע נחרת סוסיו מקול מצהלות אבריו רעשה כל הארץ ויבאו ויאבלו ארץ ומלואה עיר וישובי בה: ירמיהו ח טו
9. צדיק אהרן כי אריב אלך אך משפטים אדבר אותך מדוע דרך רשעים יצלה שול כל בגדי בגדי: ירמיהו יב א
10. כי את רגלים רצתה וילאוך ואיך תתחרה את הסוסים ובארץ שלום אתה בוטח ואיך תעשה בגאון הירדן: ירמיהו יב ה
11. לנביאים נשבר לבי בקרבי רחפו כל עצמותי הייתי כאיש שכור וכגבר עברו יין מפני ה' ומפני דברי קדשו: ירמיהו כג ט
12. בעת ההוא שלח מרוך בלאדן בן בלאדן מלך בבל ספרים ומנחה אל חזקיהו וישמע כי חלה חזקיהו: ישיעיהו לט א
13. וכן במלצ"י שרי בבל המושלחים עליו לרש המופת אשר יהי בארץ עובד האלהים לנסותו לדעת כל בלבבו: דברי הימים ב לב לא
14. הנני משיב את צל המעלות אשר ירדה במעלות אהו בשמש אחרנית עשר מעלות ותשב השמש עשר מעלות אשר ירדה: ירמיהו לח ח
15. בן יכבד אב ועבד אדני ואם אב אגני איה כבודי ואם אדוניים אני איה מוראי אמר^(י) יצא אות לכם הכהנים בוי שמי ואמרתם במה בוינו את שמך: מלאכי א ו^(יא) ובחדש החמישי בעשור לחדש היא שנת תשע עשרה שנה למלך נבוכדנאצר מלך בבל בא בחרואן רב טכנים עמד לפני מלך בבל בירושלם: וישרף את בית ה' ואת בית המלך ואת כל בתי ירושלם ואת כל בית הגדול שרף באש: ירמיהו נב י-ג